

Næsti aldarfjórðungur

Jón Daníelsson
London School of Economics
www.RiskResearch.org
25 nóvember 2010

Glærur á jondan.org

Auðlegð

Fátækt

Þýskaland

Búlgaría

Litháen

Grikkland

Írland

Argentína

Ísland

Lönd geta farið alla leið á aldarfjórðungi

Hvernig á að eyðileggja hagkerfi

- Eyðilegging stofnana
- Samkrull atvinnulífs, stjórn mála og réttarkerfis
- Einangrunarstefna – múgstefna
- Skyndiákvarðanir

“Mitt land er sérstakt”

Hvernig á að skapa hagkerfi

- Traustar stofnanir
- Skattar og gengisstefna
- Stjórnámál aðskilin atvinnulífi
- Langtímahugsun í stefnumótun
- Alþjóðastefna

Fortíðin

- Einfalt hagkerfi – Fiskur og stórveldi
- Ekki þörf á sama styrkleika í stofnunum
- Leyfði
  - virðingarleysi fyrir leikreglum
  - kraftmikla einstaklinga
  - hraðar ákvarðanir
  - sterk pólitísk tengsl
  - spillingu

Hvað breyttist?

- Aukin menntun
- Hagkerfi nágrannalanda þróast
- Forsendur breyttust
- Ekki hegðun

Sumar orsakir hruns

- Menntað ungt fólk
- Áhættusækni fortíðar
- Pólitísk fortíð
- Veikar stofnanir
- Full þátttaka í þróaðasta efnahagssvæðis heims

Við tókum
skyndiákvæðanir
sem ekki virkuðu

Við stöndum á krossgötum

- i. Taka ákvarðanir eins og Argentínumenn og Grikkir
- ii. Byggja upp efnahagslíf á sama grunni og ríkar Norðurevrópuþjóðir

Æskileg staða

- Atvinnustarfsemi
  - Nýtir menntað fólk
  - Hámarka virðisauka
  - Sérhæfð framleiðsla og þjónusta
- Íslensk fyrirtæki þurfa að hafa hagsmuni af því að starfa hérlendis
- Erlend fyrirtæki sjá hagsmuni í að setja upp stafsemi hérna

Skilyrði

- Bætt menntakerfi
- Stöðugt reglugerðaumhverfi
- Skattar lægri en í nágrannalöndum
- Skynsamleg gengisstefna
- Halda stjórnmálum frá atvinnulífinu
- Áætlunargerð og langtímahugsun hjá stjórnvöldum

Vandræðastaðan (innanlands)

- Sama skammtímahugsun hjá stjórnvöldum
- Einbeittur vilji embætismanna til að viðhalda kyrrstöðu
- Pólitísk atvinnustefna
- Ekki lært af Rannsóknaskýrslunni

Vandræðastaðan (út á við)

- Gjaldeyrishöft
- Seðlabanki áhættuþáttur
- Vandræðagangur varðandi ESB
- Icesave
- AGS
- Ekki verið að bæta orðspor Íslands erlendis

Næsti aldarfjórðungur

- Getum lært af mistökunum og ákveðið að verða ríkt Norðurevrópuríki
- Eða haldið áfram eins og áður
- Á meðan mun samkeppnin erlendis frá aukast

Búlgaríá eða Þýskaland?

Hvað er verið að
gera?